

به نام خدا
دانشگاه تهران

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

درس شبکه‌های عصبی و یادگیری عمیق

تمرین اول

نام دانشجو	سیدمحسن ایزدی اونجی	پرسش ۱
شماره دانشجویی	۸۱۰۱۰۱۳۱۷	
نام دانشجو	سید محمد مهدی رضوی	پرسش ۲
شماره دانشجویی	۸۱۰۱۰۲۱۵۵	
مهلت ارسال پاسخ	-	

- پرسش ۱. تشخیص آلزایمر با استفاده از تصویر برداری مغزی (ADNI) ۱
- ۱-۱. پیش پردازش تصاویر ۲
- ۱-۲. پیاده سازی ۲
- ۱-۳. معماری منتخب مقاله ۴
- ۱-۴. معماری آزمایشی ۱ ..... ۵
- ۱-۵. معماری آزمایشی ۱ ..... ۶
- ۱-۶. مقایسه معماری ها ۶
- ۱-۷. مقایسه معماری ها ۷
- پرسش ۲- بررسی تاثیر افزایش داده بر عملکرد شبکه های کانولوشنی ۱۰
- ۱-۲. پیش پردازش تصاویر ۱۰
- ۲-۲. پیاده سازی ۱۱
- ۲-۳. ResNet ۱۲
- ۲-۴. مدل VGG16 ..... ۱۴
- ۲-۲. تحلیل و نتیجه گیری ۱۶

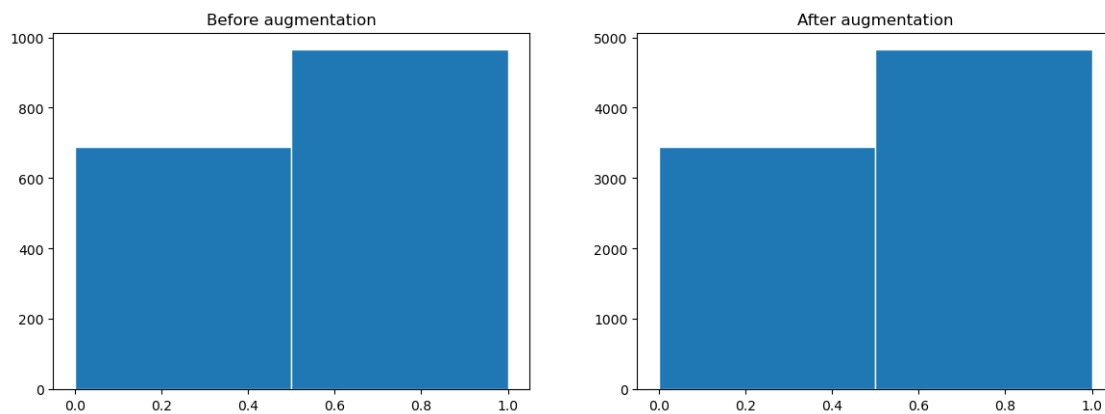
شکل‌ها

- شکل ۱ توزیع آماری دادگان قبل و بعد از داده افزایی ۱
- شکل ۲ نمونه‌هایی تصادفی از داده‌ها پس از داده افزایی ۱
- شکل ۳ توزیع آماری مجموعه دادگان آموزش، آزمون و Validation ۳
- شکل ۴ پیاده سازی معماری منتخب ۳
- شکل ۵ نتایج دادگان تست روی معماری منتخب ۴
- شکل ۶ دقت مجموعه Validation در معماری منتخب ۴
- شکل ۷ دقت مجموعه داده آموزش در معماری منتخب ۴
- شکل ۸ نمودار ROC و AUC در معماری منتخب ۴
- شکل ۹ نمودار Precision-Recall در معماری منتخب ۴
- شکل ۱۰ نمودار شکل ۱۰ مقاله مرجع ۵
- شکل ۱۱ نمودارهای معماری آزمایشی شماره ۱ ..... ۵
- شکل ۱۲ نمودارهای معماری آزمایشی شماره ۱ ..... ۶
- شکل ۱۳ نمودارهای مربوط به تقسیم بندی مجموعه داده ۷
- شکل ۱۴ نمودارهای مربوط به اثر Dropout ۸
- شکل ۱۵ نمودارهای مربوط به اثر Initializer ۹
- شکل ۱۶ : تعداد تصاویر با برچسب سگ و گربه بعد از عمل افزودن داده ۱۰
- شکل ۱۷ : تعداد تصاویر با برچسب سگ و گربه قبل از عمل افزودن داده ۱۰
- شکل ۱۸ : نمودار دقت و تابع ضرر قبل از افزودن داده - مدل رزنت ۱۲
- شکل ۱۹ : دقت و تابع ضرر بعد از افزودن داده - مدل رزنت ۱۲
- شکل ۲۰ : دقت مجموعه آموزشی ، ارزیابی و تست - قبل از افزودن داده - مدل رزنت ۱۳
- شکل ۲۱ : دقت مجموعه آموزشی ، ارزیابی و تست - بعد از افزودن داده - مدل رزنت ۱۳
- شکل ۲۲ : نمودار دقت و تابع ضرر - قبل از افزودن داده - مدل وی‌جی‌جی ۱۴
- شکل ۲۳ : نمودار دقت و تابع ضرر - بعد از افزودن داده - مدل وی‌جی‌جی ۱۴
- شکل ۲۴ : دقت تست قبل از افزودن داده‌ها- مدل وی‌جی‌جی ۱۵
- شکل ۲۵ : دقت مجموعه آموزشی ، ارزیابی و تست بعد از افزودن داده‌ها - مدل وی‌جی‌جی ۱۵

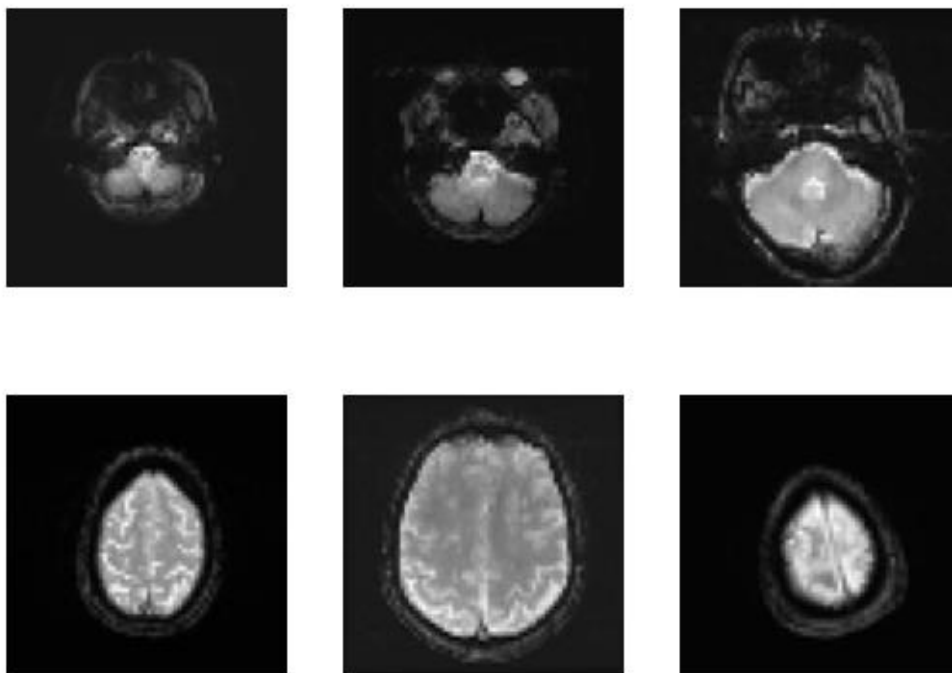
جدول‌ها

جدول ۱ پارامترهای آموزش معماری‌های ارائه شده ۲

پرسش ۱. تشخیص آلزایمر با استفاده از تصویر برداری مغزی (ADNI)

شکل ۱ توزیع آماری دادگان قبل و بعد از داده افزایی

شکل ۲ نمونه‌هایی تصادفی از داده‌ها پس از داده افزایی

۱-۱. پیش پردازش تصاویر

در مرحله پیش پردازش طبق متن تمرین داده ها را به منظور تسریع فرآیند آموزش با روش Min-Max نرمال کرده ایم و همچنین طبق نیاز معماری های پیاده شده در مقاله اندازه تصاویر را به 64x64 تغییر می دهیم.

پس از اعمال تغییرات بیان شده از تعداد ۱۶۵۴ تصویر، پس از داده افزایی ۸۲۷۰ عکس تولید شده است. توزیع آماری تصاویر هر دسته در شکل ۱ مشاهده می شود. توجه شود که در این تمرین به نمونه های دارای بیماری آلزایمر برچسب "۱" و نمونه های دارای اختلال خفیف (MCI) برچسب "۰" زده شده است. همانطور که در تصویر مشاهده می شود توزیع آماری پس از داده افزایی مشابه قبل از آن خواهد بود. از مجموعه جدید دادگان تعداد ۶ تصویر نیز به طور تصادفی در شکل ۲ رسم شده است.

۱-۲. پیاده سازی

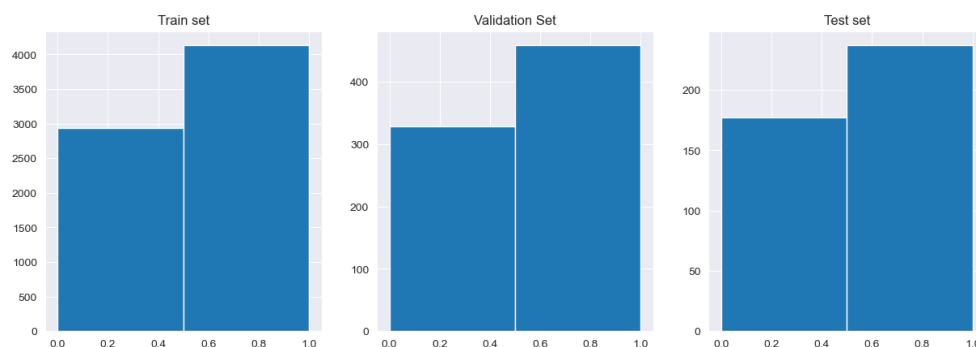
در این بخش سه معماری بیان شده در مقاله را پیاده سازی می کنیم. به عنوان تابع هزینه از crossentropy categorical و برای بهینه ساز از Adam استفاده می کنیم. همچنین از Glorot initialization به دلیل جلوگیری از شروع تابع فعال ساز نوروها در حالت اشباع استفاده می شود که به طور چشمگیری سرعت همگرایی مدل را افزایش و دقت آنرا بهبود می دهد. در تمامی نتیجه گیری های انجام شده نرخ یادگیری مطابق مقاله بوده مگر در مواردی که ذکر شود.

جدول ۱ پارامترهای آموزش معماری های ارائه شده

مقدار	توضیح
256	Bach Size
20	Num. of Epochs
0.1	Learning Rate
10 %	Test size
10 %	Validation Size
Glorot	Initializer
Adam	Optimizer
Cross Entropy Categorical	Loss Function

در ادامه نتایج آموزش سه معماری بیان شده با پارامترهای بیان شده در جدول ۱ را برای هر معماری رسم می‌کنیم.

نکته: طبق متن مقاله پس از هر لایه Activation یک لایه Batch Normalization قرار داده شده است.

شکل ۳ توزیع آماری مجموعه داده‌گان آموزش، آزمون و Validation

Layer (type)	Output Shape	Param #
conv2d_326 (Conv2D)	(None, 64, 64, 32)	320
batch_normalization_492 (Batch Normalization)	(None, 64, 64, 32)	128
dropout_231 (Dropout)	(None, 64, 64, 32)	0
conv2d_327 (Conv2D)	(None, 64, 64, 32)	9248
batch_normalization_493 (Batch Normalization)	(None, 64, 64, 32)	128
max_pooling2d_167 (MaxPooling2D)	(None, 32, 32, 32)	0
conv2d_328 (Conv2D)	(None, 32, 32, 32)	9248
batch_normalization_494 (Batch Normalization)	(None, 32, 32, 32)	128
dropout_232 (Dropout)	(None, 32, 32, 32)	0
conv2d_329 (Conv2D)	(None, 32, 32, 32)	9248
batch_normalization_495 (Batch Normalization)	(None, 32, 32, 32)	128
max_pooling2d_168 (MaxPooling2D)	(None, 16, 16, 32)	0
flatten_85 (Flatten)	(None, 8192)	0
dense_251 (Dense)	(None, 128)	1048704
batch_normalization_496 (Batch Normalization)	(None, 128)	512
dense_252 (Dense)	(None, 64)	8256
batch_normalization_497 (Batch Normalization)	(None, 64)	256
dropout_233 (Dropout)	(None, 64)	0
dense_253 (Dense)	(None, 2)	130
Total params: 1,086,434		
Trainable params: 1,085,794		
Non-trainable params: 640		

شکل ۴ پیاده سازی معماری منتخب

۳-۱. معماری منتخب مقاله

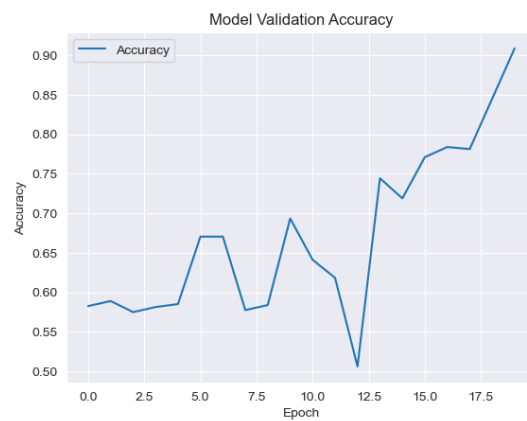
```

Test Score  Test Accuracy
0    0.544429    0.898551

13/13 [=====] - 0s 3ms/step
[68]: 0.8985507488250732

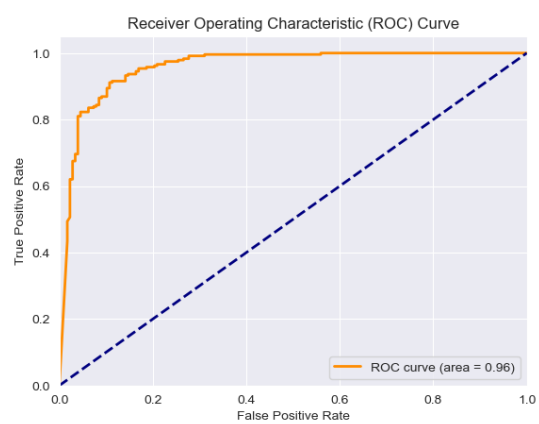
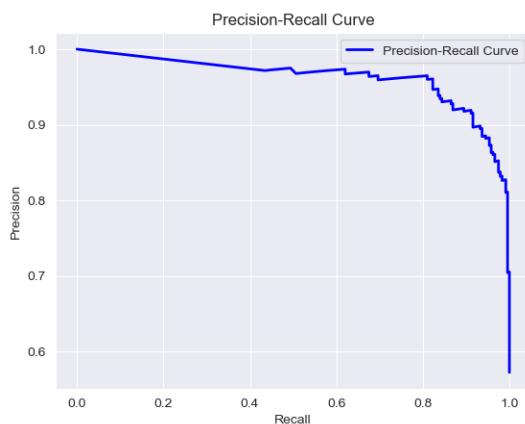
```

شکل ۵ نتایج دادگان تست روی معماری منتخب

شکل ۷ دقت مجموعه داده آموزش در معماری منتخب

شکل ۶ دقت مجموعه **Validation** در معماری منتخب

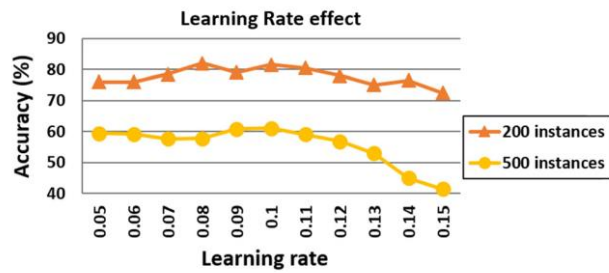

شکل ۹ نمودار **Precision-Recall** معماری منتخب

شکل ۸ نمودار **ROC** و **AUC** در معماری منتخب

در این معماری مشاهده می‌شود که نمودار ROC متمایل به گوشه بالا سمت چپ است و از خط قطری (خط چین آبی) فاصله گرفته است همچنین شاخص AUC نیز نزدیک یک است که نتیجه مطلوبی است. اما دقت روی دادگان تست به نسبت آنچه در مقاله گزارش شده است کمتر است. دلیل این مورد با استناد به تصویر شماره ۹ مقاله که در شکل ۱۰ این گزارش هم آورده شده است می‌تواند کم بودن نمونه‌ها باشد.

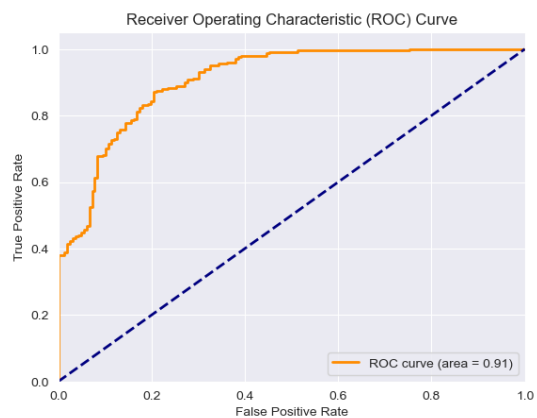
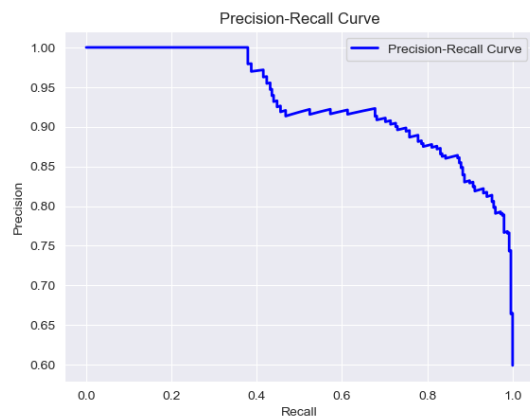
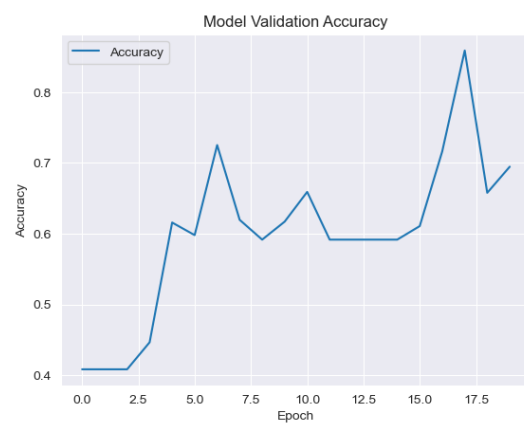
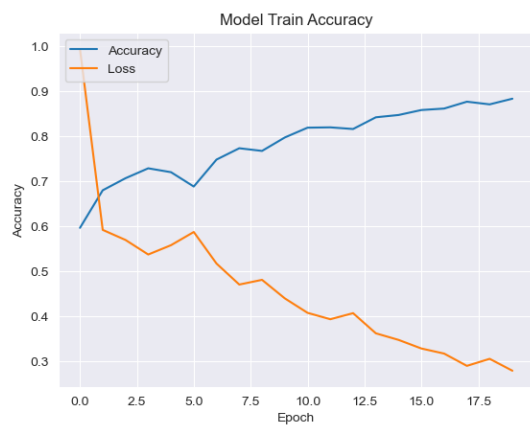
شکل ۱۰ نمودار شکل ۱۰ مقاله مرجع

۴-۱. معماری آزمایشی ۱

Test Score Test Accuracy
0 1.106329 0.647343

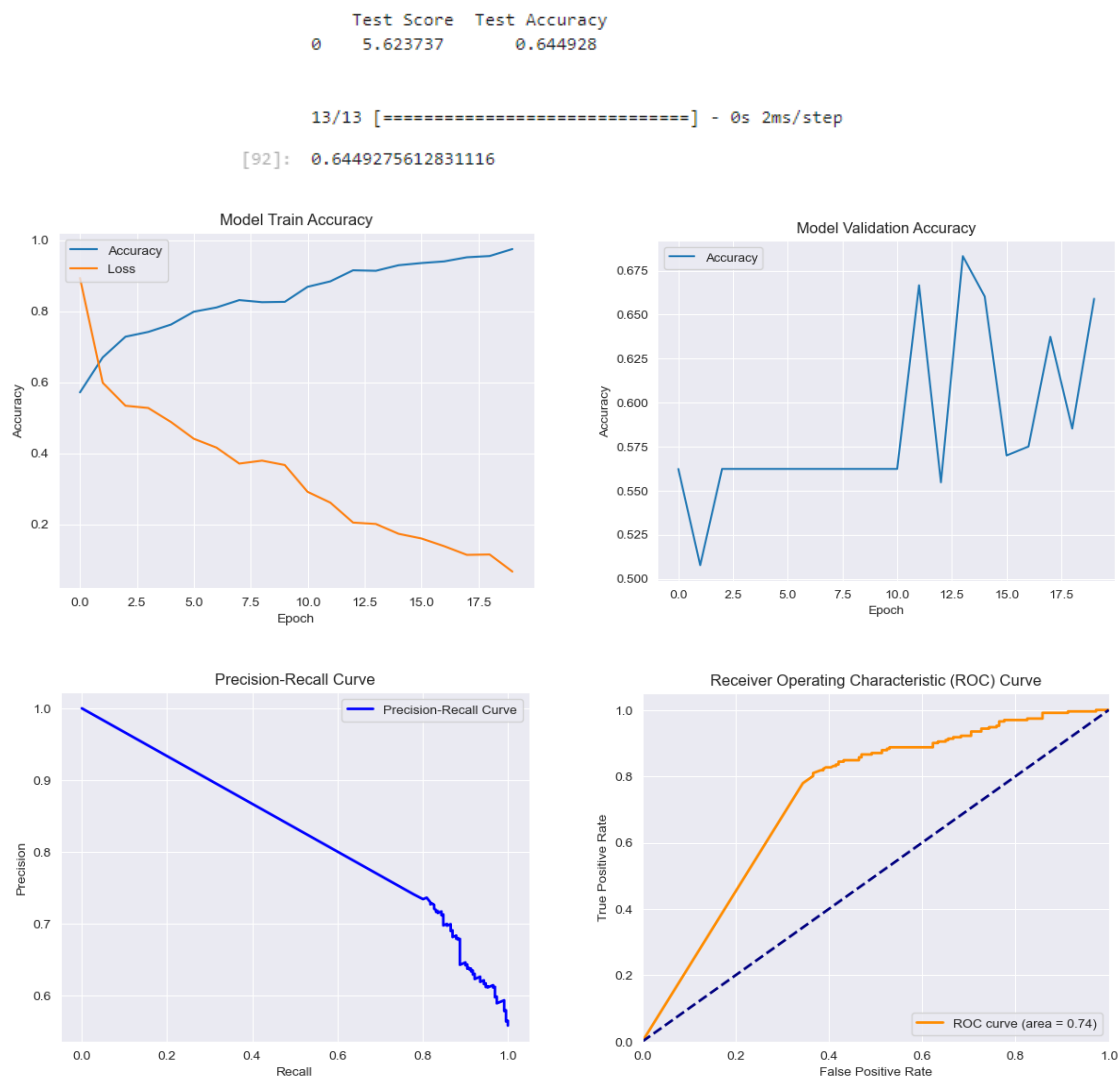
13/13 [=====] - 0s 2ms/step

[87]: 0.6473429799079895

شکل ۱۱ نمودارهای معماری آزمایشی شماره ۱

۵-۱. معماری آزمایشی ۱

شکل ۱۲ نمودارهای معماری آزمایشی شماره ۱

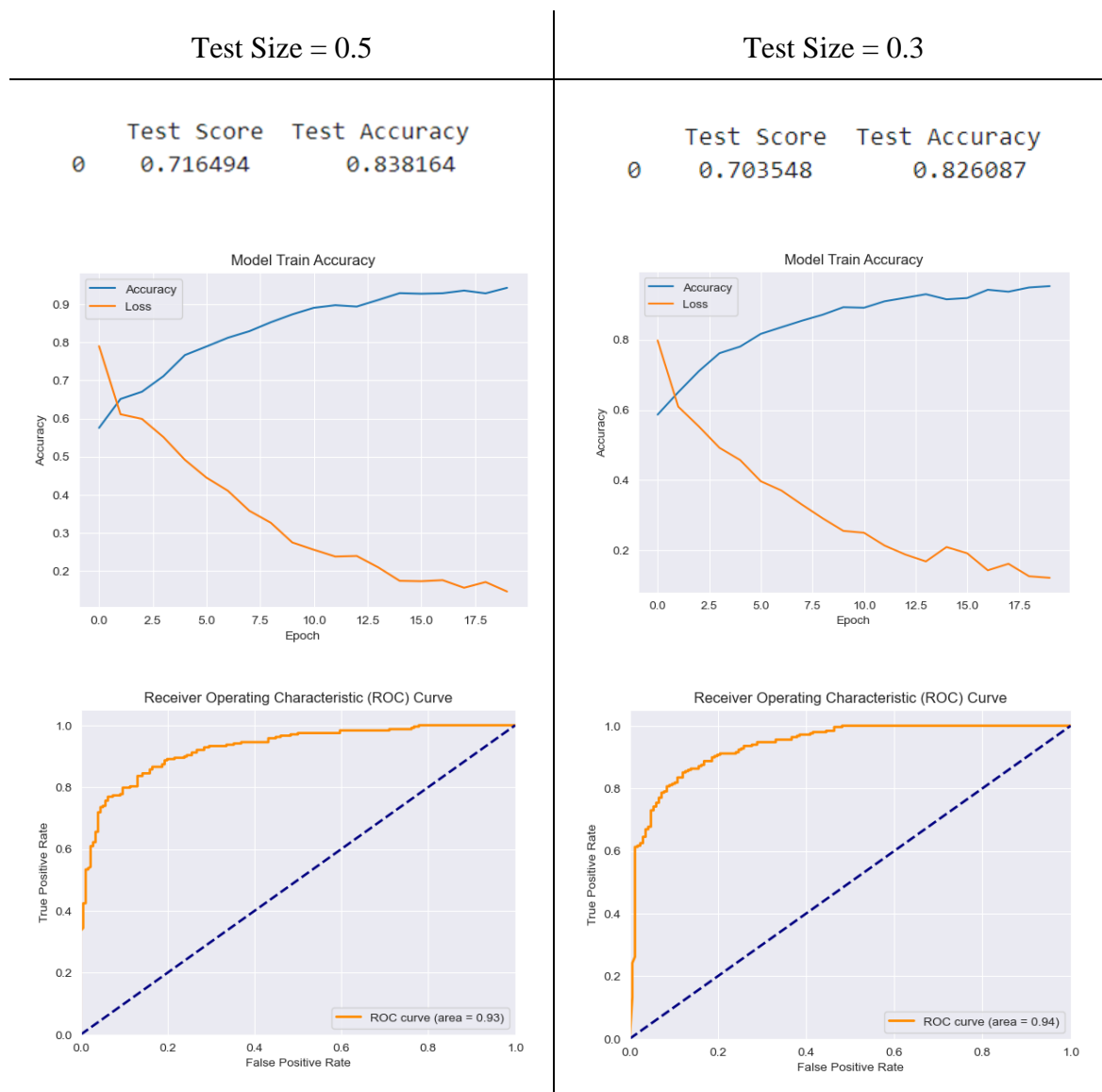
۶-۱. مقایسه معماری‌ها

با مقایسه نمودارهای حاصل شده واضح است که معماری منتخب چه از نظر دقت و چه از نظر شاخص‌های دیگر مانند نمودار ROC عملکرد بهتری داشته است. بین معماری‌های ۱ و ۲ هم معماری ۱ به نسبت از نظر نمودار ROC عملکرد بسیار بهتری داشته است.

همچنین از نظر تعداد پارامترها، مدل پیشنهادی مقاله نسبت به مدل آزمون ۲ تعداد بسیار کمتری پارامتر داشته و زمان آموزش آن نیز در عین دقت بهتر، کمتر است.

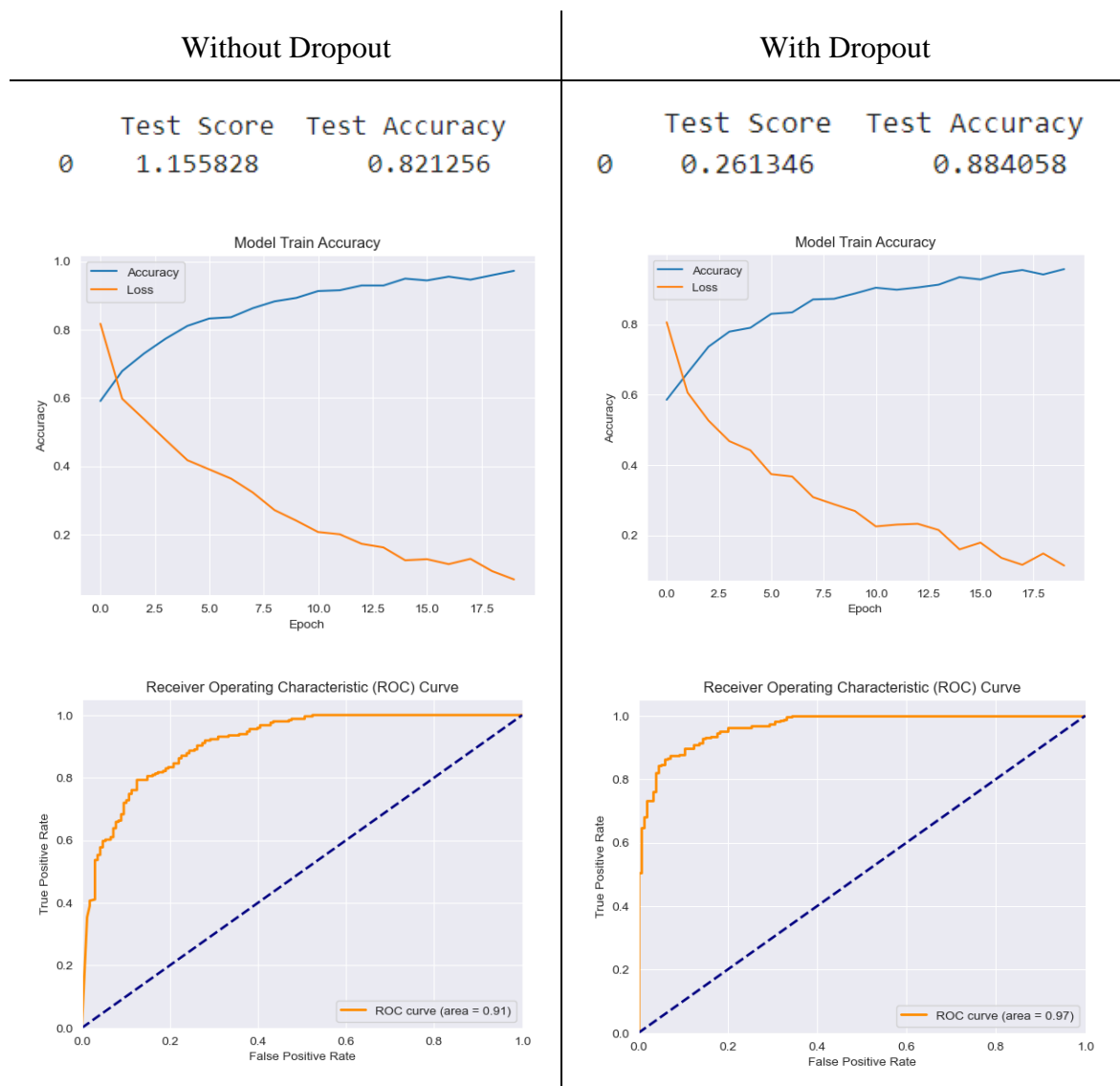
۷-۱. مقایسه معماری‌ها

در انتها اثر پارامترهای آموزش بر روی شبکه را بررسی می‌کنیم.

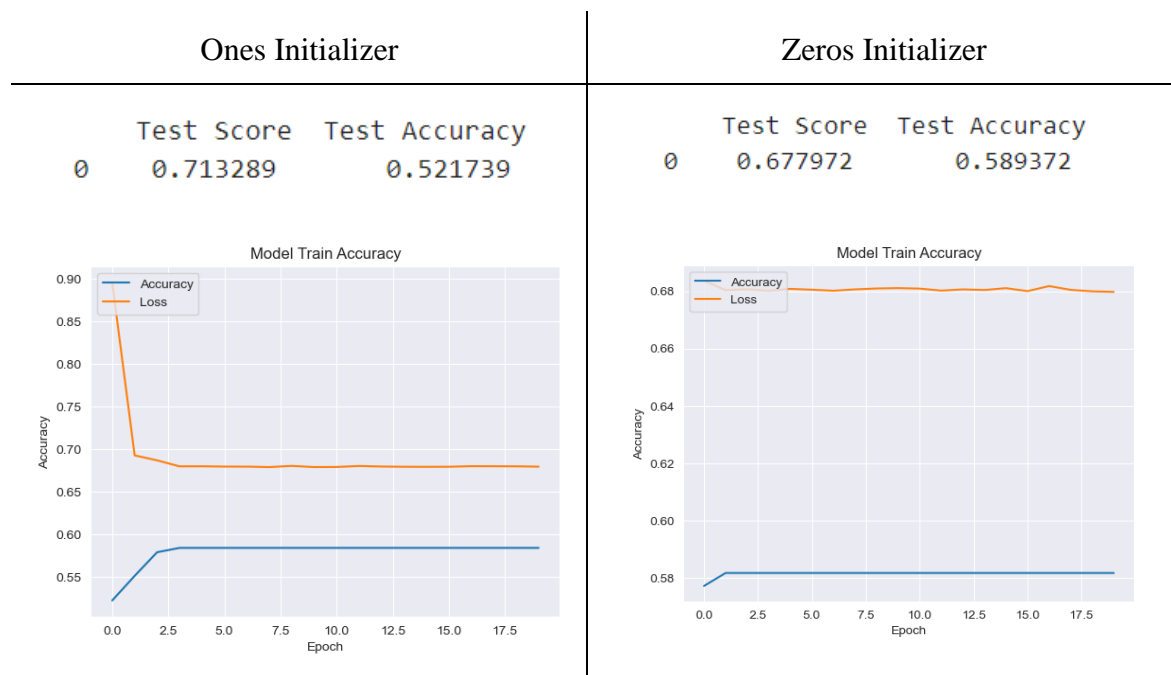
شکل ۱۳ نمودارهای مربوط به تقسیم بندی مجموعه داده

همانطور که مشاهده می‌شود دقت در تقسیم ۰.۵ نسبت به ۰.۳ از ۸۲.۶ به ۸۳.۸ درصد افزایش یافته ولی در نمودار ROC تغییر چشمگیری دیده نمی‌شود.

شکل ۱۴ نمودارهای مربوط به اثر Dropout

اثر Dropout در نمودارهای رسم شده در شکل ۱۴ مشاهده می‌شود. با استفاده از Dropout دقت مدل و نمودار ROC و شاخص AUC به طور قابل توجهی افزایش پیدا کرده است.

شکل ۱۵ نمودارهای مربوط به اثر **Initializer**

در این بخش برای مقایسه اثر **Initializer** ها نمودارهای مربوط به **Zeros** و **Ones** را در شکل ۱۵ رسم کردیم. همانطور که از مقایسه نمودارها با نمودار مربوط به **Glorot** مشاهده می شود استفاده از **Glorot** اثر چشمگیری در افزایش دقت مدل دارد.

پرسش ۲- بررسی تاثیر افزایش داده بر عملکرد شبکه‌های کانولوشنی

۱-۲. پیش‌پردازش تصاویر

با استفاده از ۳ عملکرد ذکر شده در مقاله به فرآیند تولید عکس برای بهبود عملکرد مدل پرداخته‌ایم. این عملیات شامل چرخش افقی کامل، بزرگنمایی یا تغییر اندازه تصویر و چرخش با کمی زاویه دادن می‌باشد.

```
Mounted at /content/drive
Number of files in /content/drive/MyDrive/NNDL_HW2_After_Augment/Train/Cats/ After Augmentation : 1400
Number of files in /content/drive/MyDrive/NNDL_HW2_After_Augment/Train/Dogs/ Before Augmentation : 1408
-----
Number of files in /content/drive/MyDrive/NNDL_HW2_After_Augment/ After Augmentation : 2808
```

شکل ۱۶: تعداد تصاویر با برچسب سگ و گربه بعد از عمل افزودن داده

```
Drive already mounted at /content/drive; to attempt to forcibly remount, call drive.mount("/content/drive", force_remount=True).
Number of files in /content/drive/MyDrive/NNDL_HW2/HW2_Dataset/Train/Cats: 350
Number of files in /content/drive/MyDrive/NNDL_HW2/HW2_Dataset/Train/Dogs: 352
-----
```

شکل ۱۷: تعداد تصاویر با برچسب سگ و گربه قبل از عمل افزودن داده

۲-۲. پیاده‌سازی

برای پیاده‌سازی مدل‌های زیر حقیقتاً در ابتدای کار با مشکلات زیادی روبرو بودیم. عدم آشنایی کامل با اجرای کد بر روی واحد گرافیکی در گوگل کولب کمی آزاردهنده بود. ابتدا کدهایمان بر روی CPU قرار می‌دادیم و تا صبح می‌گذاشتیم اجرا شود که معمولاً حاصلی نداشت.

در نهایت از مدل کراس برای پیاده‌سازی هر دو مدل ذکر شده در مقاله استفاده کردیم. اما متأسفانه برای مدل رزنت به هیچ عنوان مدل به خوبی نمی‌توانست آموزش ببیند. طبیعتاً من نتوانستم به خوبی شبکه رزنت را مدیریت کنم. کراس برای شبکه وی‌جی‌جی دقت‌های قابل‌قبولی را نمایش می‌داد.

بنابراین گزارش بنده برای مدل وی‌جی‌جی از کراس و مدل رزنت از پایتورچ می‌باشد.

برای پایتورچ به این صورت از فرامت‌گیرها استفاده کردم:

```
optimizer = optim.SGD(model.parameters(), lr=learning_rate, momentum=momentum)
```

برای فریز کردن پارامترها در ابتدای آموزش از متغیر زیر کمک می‌گیریم:

```
for param in model.parameters():  
    param.requires_grad = False
```

```
train_loader=DataLoader(train_dataset, batch_size=batch_size, shuffle=True)  
val_loader = DataLoader(val_dataset, batch_size=batch_size, shuffle=False)  
test_loader = DataLoader(test_dataset, batch_size=batch_size, shuffle=False)
```

برای مدل کراس به شرح زیر است:

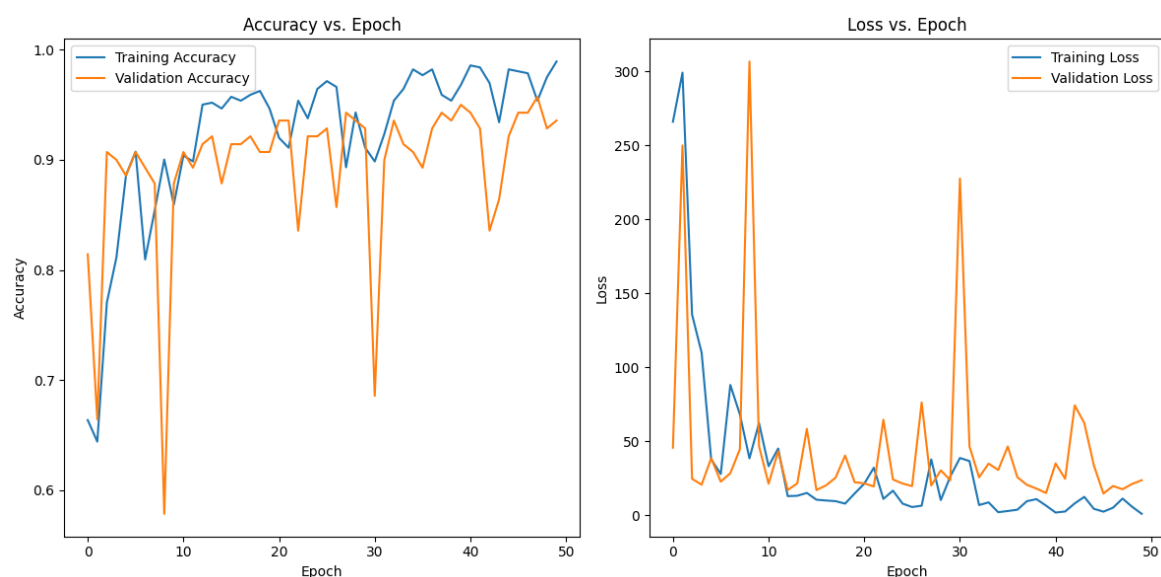
برای فریز کردن وزن‌ها در مدل کراس از متغیر زیر استفاده خواهیم کرد:

```
# Freeze all layers except the new FC layers  
for layer in base_model.layers:  
    layer.trainable = False
```

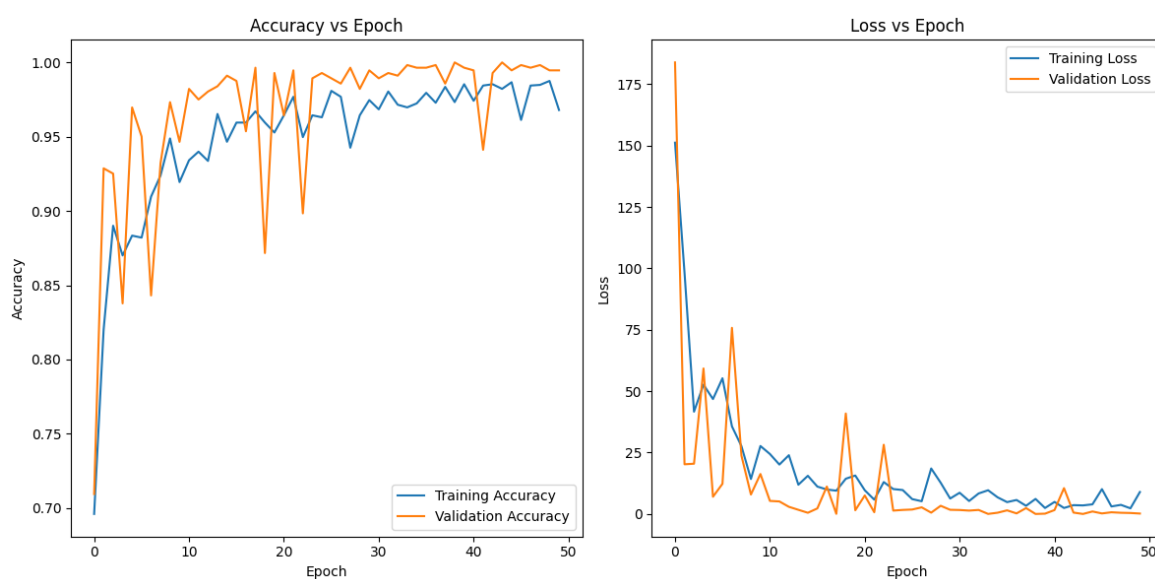
نرخ یادگیری و مومنتوم را به این صورت به مدل استوکستیک گرادیان دیسنت معرفی می‌کنیم:

```
# Compile the model  
opt = SGD(learning_rate=initial_lr, momentum=momentum)
```

ResNet :۲-۳

شکل ۱۸ : نمودار دقت و تابع ضرر قبل از افزودن داده - مدل رزنت

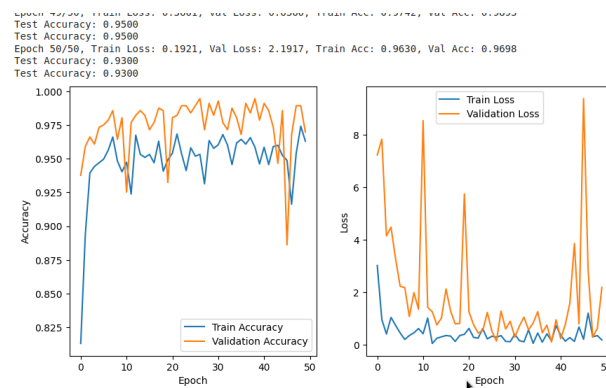

شکل ۱۹ : دقت و تابع ضرر بعد از افزودن داده - مدل رزنت

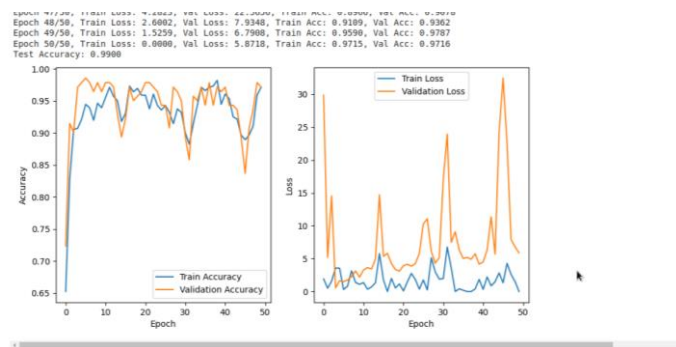
همانطور که از تصاویر نیز مشخص است ، تاثیر افزایش داده‌ها بر روی عملکرد شبکه عصبی کانولوشنی ما مثبت بوده است ، اگرچه هر دو مدل فوق (قبل و بعد از افزودن) از یک الگوی کاهش تابع ضرر پیروی می‌کنند ، اما به مراتب ضرر در مدل بعد از افزودن کمتر است.(مقیاس نمودار عمودی در قبل از افزودن بیشتر است.)

همچنین ضرر مجموعه ارزیابی با نوسان کمتری نسبت به حالت قبل از افزودگی تغییر می کند.

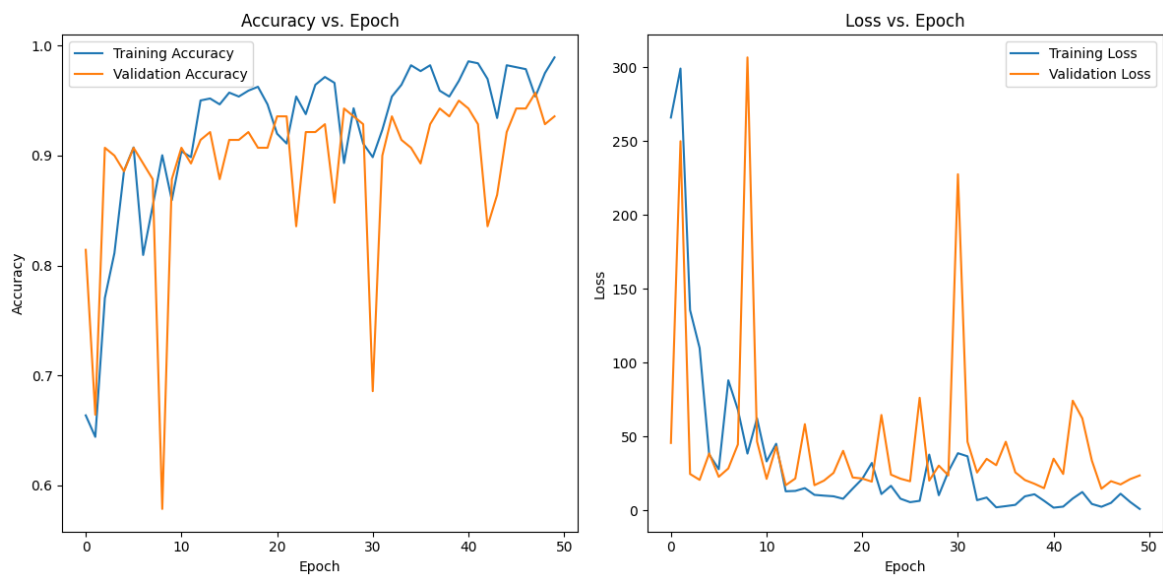

شکل ۲۰: دقت مجموعه آموزشی ، ارزیابی و تست - قبل از افزودگی داده - مدل رزنت

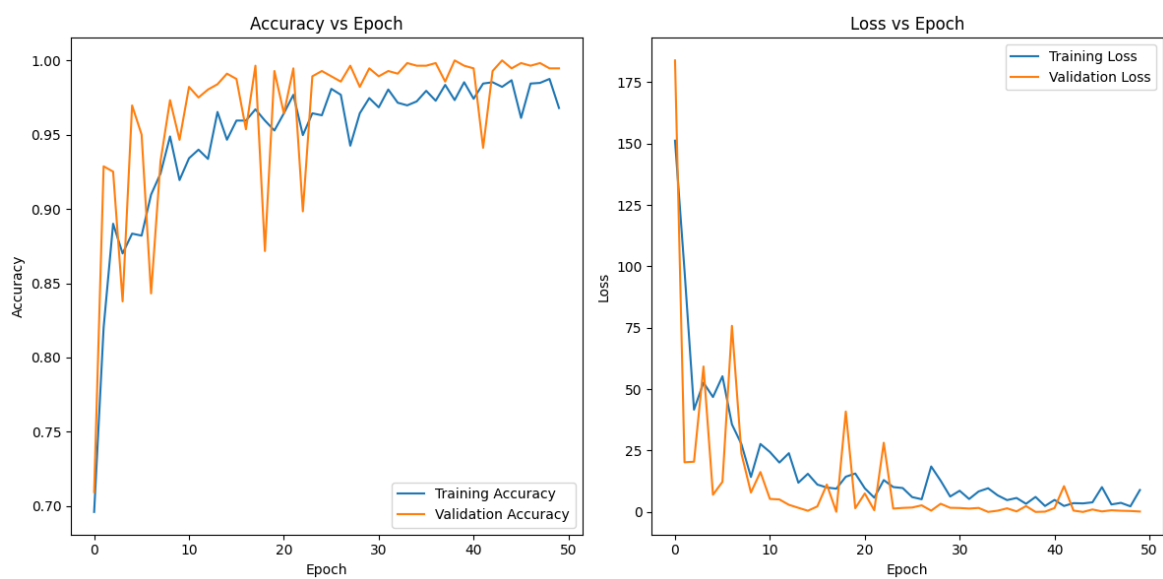

شکل ۲۱: دقت مجموعه آموزشی ، ارزیابی و تست - بعد از افزودگی داده - مدل رزنت

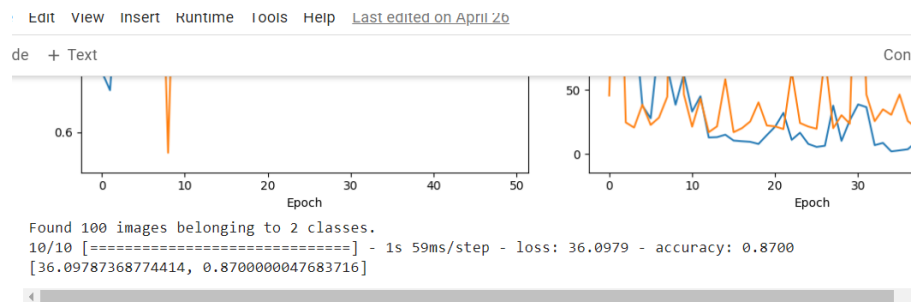
۲-۴: مدل VGG16

شکل ۲۲: نمودار دقت و تابع ضرر - قبل از افزودن داده - مدل وی جی جی

شکل ۲۳: نمودار دقت و تابع ضرر - بعد از افزودن داده - مدل وی جی جی

شکل ۲۴: دقت تست قبل از افزودن داده‌ها - مدل وی‌جی‌جی

```

225/225 [=====] - 50s 221ms/step - loss: 5.5964 - accuracy: 0.9724 - val_loss: 10.2345 - val_accuracy: 0.9554
Epoch 40/50
225/225 [=====] - 51s 226ms/step - loss: 2.3820 - accuracy: 0.9893 - val_loss: 0.1907 - val_accuracy: 0.9982
Epoch 41/50
225/225 [=====] - 52s 229ms/step - loss: 2.4638 - accuracy: 0.9884 - val_loss: 1.1950 - val_accuracy: 0.9929
Epoch 42/50
225/225 [=====] - 50s 222ms/step - loss: 2.4847 - accuracy: 0.9849 - val_loss: 0.6596 - val_accuracy: 0.9929
Epoch 43/50
225/225 [=====] - 50s 223ms/step - loss: 5.4309 - accuracy: 0.9729 - val_loss: 4.0063e-06 - val_accuracy: 1.0000
Epoch 44/50
225/225 [=====] - 48s 215ms/step - loss: 1.6343 - accuracy: 0.9884 - val_loss: 0.0082 - val_accuracy: 0.9982
Epoch 45/50
225/225 [=====] - 52s 231ms/step - loss: 1.3668 - accuracy: 0.9924 - val_loss: 0.0787 - val_accuracy: 0.9982
Epoch 46/50
225/225 [=====] - 51s 225ms/step - loss: 2.5954 - accuracy: 0.9875 - val_loss: 0.5639 - val_accuracy: 0.9964
Epoch 47/50
225/225 [=====] - 50s 222ms/step - loss: 5.0558 - accuracy: 0.9826 - val_loss: 0.0000e+00 - val_accuracy: 1.0000
Epoch 48/50
225/225 [=====] - 50s 222ms/step - loss: 3.7387 - accuracy: 0.9831 - val_loss: 0.7453 - val_accuracy: 0.9964
Epoch 49/50
225/225 [=====] - 50s 222ms/step - loss: 0.8033 - accuracy: 0.9964 - val_loss: 0.2695 - val_accuracy: 0.9964
Epoch 50/50
225/225 [=====] - 51s 225ms/step - loss: 8.1792 - accuracy: 0.9697 - val_loss: 0.0000e+00 - val_accuracy: 1.0000
Found 100 images belonging to 2 classes.
10/10 [=====] - 70s 8s/step - loss: 53.0948 - accuracy: 0.9000
[53.094818115234375, 0.8999999761581421]

```

شکل ۲۵: دقت مجموعه آموزشی، ارزیابی و تست بعد از افزودن داده‌ها - مدل وی‌جی‌جی

۲-۲. تحلیل و نتیجه گیری

جدول ۱ : دقت های مدل های ذکر شده

	VGG16 Model		ResNet Model	
	Without Augmentation	With Augmentation	Without Augmentation	With Augmentation
Train	98%	96%	96%	97%
Validation	93%	100%	96%	97%
Test	87%	90%	93%	99%

به نظر می رسد که بهبود در میزان دقت مدل توسط مدل رزنت به مراتب بیشتر از مدل وی جی جی بوده است. این مساله از آنجا می توان با اطمینان بالاتری به آن اشاره کرد که میزان تعداد دفعاتی که در آزمایش های تیم ما ، مدل وی جی جی در قبل و بعد افزونگی داده هیچ تغییری در میزان دقت تست مشاهده نمی شود ، بالا می باشد.

اما مدل رزنت تاثیر قابل توجهی در میزان بهبود دقت حالت تست در آزمایش های ما مشاهده می شود.

حال بهتر است که به تاثیر معماری این دو شبکه در میزان جواب های فوق پردازیم :

مدل وی جی جی اساسا مدل ساده تری به نسبت مدل رزنت هست که این سادگی حتی منجر به ایجاد گرادیان نزدیک به صفر در این شبکه خواهد شد در بسیاری از موارد.

تفاوت در عملکرد هنگام اضافه کردن داده برای آموزش مدل های ResNet و VGG16:

ResNet با داشتن اتصالات باقیمانده، آموزش شبکه های عمیق را به صورت آسانتر ممکن می کند. اضافه کردن داده برای بهبود تعمیم و عملکرد مدل های ResNet، به خصوص هنگام آموزش بر روی مجموعه داده های بزرگ، مفید است.

رزنت به شبکه این قابلیت را اضافه خواهد کرد که با اضافه کردن اتصالات پرش که از یک یا چند لایه عبور می کند به گرادیان ها این اجازه را می دهد که راحت تر در شبکه جریان پیدا کنند . این راه حل کمک می کند که شبکه به مشکل ناپدید شدن گرادیان ها دچار نشود و ساده تر با لایه های بیشتر آموزش ببیند.